

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Управління прибутковістю діяльності підприємства

за матеріалами Приватного акціонерного товариства «Оболонь»,
м. Київ

Студента 2 курсу 1м групи,
денної форми навчання
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та
безпека підприємства»

Туз Юлії
Олександрівни

Науковий керівник – канд.
екон. наук, доцент

Трубей Оксана
Миколаївна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	7
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	18
2.1 Аналіз показників фінансово-господарської діяльності підприємства.....	18
2.2 Аналіз стану формування та використання прибутку підприємства ПрАТ «Оболонь»	27
2.3. Оцінка ефективності управління прибутковістю підприємства.....	33
РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ПрАТ «ОБОЛОНЬ»	38
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	53
ДОДАТКИ	58

ВСТУП

Актуальність теми. Основу економічного розвитку підприємства в сучасних ринкових умовах господарювання становить прибуток, який являє собою грошовий вираз основної частини грошових надходжень, які створюють підприємства різних форм власності. Як економічна категорія він характеризує фінансовий результат підприємницької діяльності. Прибуток є показником, який найбільш повно відображає ефективність виробництва, об'єм і кількість виготовленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості. Адже підприємства, отримавши самостійність і незалежність, стали самі вирішувати, які цілі і в яких розмірах використовувати прибуток, який залишається після сплати податків до бюджету і інших обов'язкових платежів і відрахувань.

Сьогодні перед підприємствами стоїть ключове завдання, яке полягає в можливості управляти, функціонувати та мати позитивні результати діяльності в складних умовах: політична нестабільність, економічна криза на фоні всесвітньої пандемії, конкуренція на ринках збуту, значний ризик втрати прибутку.

Однак, неефективність використання фінансових ресурсів призводить до низької платоспроможності підприємств і, як наслідок, до можливих перебоїв у постачанні, виробництві та реалізації продукції, до невиконання плану прибутку, зниження рентабельності підприємства, до загроз економічної санкції. Відповідно

доцільним є дослідження питання управління процесом формування прибутку, яке здатне забезпечити достатній рівень матеріально-технічного забезпечення виробничого процесу, підвищити якість продукції за рахунок залучення капіталовкладень в технологічне оновлення виробництва та введення інновацій, розширити обсяги діяльності, а також сприятиме посиленню конкурентної позиції на ринку.

Дослідженням теоретичних і практичних засад процесу управління прибутковістю в економіці займалось широке коло як зарубіжних, так і вітчизняних вчених-економістів.

Вагомий внесок у теорію та практику аналізу прибутковості зробили такі вчені, А. Сміт, Д. Рікардо, К. Маркс, Й. Шумпетер, П. Самуельсона, Е. Чемберлен, І. А. Бланка, В. І. Блонська, А. М. Герасимович, У. Я. Груздевич, О. М. Тридіда, С. С. Стецюк, А. В. Череп, М. Ф. Огійчука, О. В. Олійник, О. О. Юшкевич та ін.

Внесок вчених у вирішення проблемних питань підвищення прибутковості підприємств є досить вагомим, проте на сьогодні існує необхідність пошуку більш ефективних підходів та методів управління прибутком, що пов'язано зі зростанням ризиків, які виникають в кризових умовах.

Метою написання випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо процесу управління формуванням прибутковості ПрАТ «Оболонь» з метою підвищення стабільності його діяльності.

Для досягнення даної мети поставлені наступні завдання:

- розглянути економічну сутність та теоретичні засади управління прибутковістю діяльності підприємства;
- виявити та проаналізувати фактори впливу на управління прибутковістю діяльності підприємства;
- обґрунтувати систему показників оцінки управління прибутковістю діяльності підприємства;
- здійснити фінансово-економічний аналіз діяльності ПрАТ «Оболонь»;
- провести аналіз стану формування прибутку ПрАТ «Оболонь»;
- проаналізувати напрями використання прибутку підприємства та їх ефективність;

- розглянути напрями удосконалення управління прибутковістю діяльності ПрАТ «Оболонь»;
- обґрунтувати доцільність пропозицій щодо вдосконалення діяльності ПрАТ «Оболонь».

Об'єктом дослідження є процес управління прибутковістю діяльності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних підходів до процесу управління прибутковістю підприємства пивоварної промисловості.

Методи дослідження. Для обґрунтування напрямів вдосконалення управління прибутковістю діяльності підприємства в роботі були використані загальнонаукові і спеціальні методи, а саме:

- наукового узагальнення (при визначенні сутності процесів та систематизації її складових);
- порівняння (при зіставленні показників у динаміці);
- групування (при класифікації);
- графічний (при дослідженні динаміки і структури економічних показників діяльності підприємства);
- синтезу (для дослідження окремих сторін об'єкта, виявлення певних понять);
- індукції (для одержання загальних висновків на основі окремих фактів);
- дедукції (для одержання часткових висновків на основі загальних положень);
- математичного моделювання (зокрема, кореляційно-регресійний аналіз для дослідження впливу обраних факторів на результуючий показник);
- математичної статистики (при обробці статистичних даних за звітний період).

Емпіричною базою дослідження є фінансово-економічні результати діяльності підприємства ПрАТ «Оболонь» за 2017-2019 роки. Основними

джерелами інформації стали: Баланс (форма №1); Звіт про фінансові результати (форма №2); Інші первинні документи товариства.

Приватне акціонерне товариство «Оболонь» засноване 25 березня 1993 року за юридичною адресою місто Київ, Богатирська 3. Основні вид діяльності: виробництво пива, виробництво безалкогольних напоїв; виробництво мінеральних вод та інших вод, виробництво фруктових і овочевих соків. Середня кількість працівників – 3460 осіб. Чистий дохід від реалізації продукції за звітний період - 5 466 148 тис.грн., чистий фінансовий результат - 31549 тис.грн.

Інформаційна база дослідження. Поряд із монографіями та періодичними виданнями було опрацьовано офіційні публікації, матеріали і документи, вітчизняна та зарубіжна наукова література з використанням широкого кола джерел статистичної та аналітичної інформації, а також інтернет-видання.

Практичне значення дослідження полягає в можливості застосування окремих представлених напрацювань щодо підвищення ефективності управління прибутковістю у практичній діяльності ПрАТ «Оболонь».

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження була опублікована стаття «Актуальні проблеми управління прибутковістю підприємств пивоварної галузі» у збірнику Наукових праць студентів «Економіка і фінанси бізнесу». – Ч.2. – Київ: Київ. нац. - торг. – екон. ун-т., 2020. – С.48 – 54.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Роботу викладено на 75 сторінках друкованого тексту, що включає 18 таблиць, 10 рисунків. Список використаних джерел включає 43 найменування, які займають 5 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Основною метою створення будь-якого підприємства, незалежно від форми власності, є отримання достатньої кількості доходу для покриття всіх витрат та розвитку й ефективної діяльності підприємства в майбутньому.

Прибуток являється одією із найважливіших економічних категорій, так як є рушійною силою економіки ринкового типу. У кінцевому підсумку прибуток визначає рівень фінансової стабільності у державі та є джерелом підвищення рівня добробуту населення.

Фінансовим результатом господарської діяльності будь-якого підприємства виступає його прибутковість, яка характеризується абсолютним (сума прибутку) та відносним (рівень рентабельності) показниками. Оскільки прибутковість підприємства вимірюється двома показниками, то варто детальніше розглянути сутність категорій «прибуток» та «рентабельність» [4].

Наразі існує значна кількість різнобічних точок зору щодо економічної сутності прибутку. У класичному розумінні прибуток є різницею між виручкою підприємства від реалізації продукції (товарів, послуг, робіт) та витратами на її виробництво, тобто собівартістю [21].

Різнобічне значення прибутку посилюється з переходом економіки держави до ринкових умов господарювання [3].

Найбільш проста форма вираження прибутку являє собою дохід підприємства, котрий здійснює певний вид діяльності. Разом з тим дане визначення не є достатнім для повної характеристики, оскільки є ряд випадків активної діяльності, що не приносить прибутку, наприклад політична, благодійна діяльність тощо.

Підходи до визначення категорії прибуток згруповані та представлені у табл.1.1

Таблиця 1.1

Підходи до визначення категорії прибутку

Джерело	Визначення
Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. [18]	Прибуток становить собою різницю між загальною сумою доходів і витратами на виробництво та реалізацію продукції.
Буряковський В.В. [4]	Прибуток – це грошовий вираз основної частини грошових збережень, створених підприємством будь-якої форми власності.
Білик В.О. [2]	Прибуток: 1) є результатом капіталу як обов'язкового фактора будь-якого виробництва; 2) винагорода капіталіста за відстрочку особистого споживання власного капіталу, за ризик в очікуванні ефекту від вкладених у виробництво засобів; 3) як трудовий дохід від підприємницької діяльності у всіх його видах 4) як результат існування монополії.
Осовська Г.В., Юшкевич О.О. [13]	Прибуток – перевищення доходів від продажу товарів та послуг над витратами на виробництво і продаж цих товарів; один із найважливіших показників фінансових результатів господарської діяльності підприємства, підприємця. Прибуток обчислюється як різниця між виручкою від реалізації продукту господарської діяльності та сумою витрат факторів виробництва на цю діяльність у грошовому вираженні.
Біла О.Г. [1]	Прибуток – позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва і зрештою свідчить про рівень і якість виробленої продукції, рівень собівартості.
Філімоненков О.С. [15]	Прибуток – це частина вартості додаткового продукту, додатковий продукт, виражений у грошах частина чистого доходу, одна з його форм.

З урахуванням розглянутих різних підходів визначення поняття прибутку в найбільш узагальненому вигляді може бути сформоване: «Прибуток являє собою виражений у грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності, та представляє собою різницю між сукупним доходом і сукупними витратами в процесі здійснення цієї діяльності» [11].

Розвиток конкурентного середовища, великий вплив зовнішніх та внутрішніх факторів підприємства та високий ступінь комерційного ризику потребує від підприємців ефективне управління прибутковістю підприємства.

Процес управління прибутком, що включає в себе управління його формуванням, розподілом та використанням є необхідною умовою для досягнення підприємством конкурентних переваг на ринку [5].

Фінансовим результатом господарської діяльності будь-якого підприємства виступає його прибутковість, яка характеризується абсолютними (сума прибутку) та відносними (рівень рентабельності) показниками. Прибутковість являє собою стійке економічне явище, що проявляється як підтверджена здатність підприємства генерувати позитивний фінансовий результат від здійснення як основної, так і всієї господарської діяльності, що полягає в перевищенні доходу над здійсненими витратами в розмірі достатньому для ефективного подальшого функціонування. Прибутковість підприємства характеризують два показники: прибуток та рентабельність. Ці показники тісно пов'язані між собою. Зростання рентабельності об'єктивно свідчить про збільшення одержуваного прибутку [21].

Процес управління прибутковістю підприємства базується на певному укладеному механізмі. До структури даного механізму належать наступні елементи:

- державне правове і нормативне регулювання питань формування та розподілу прибутку підприємства (ухвалення законів та інших нормативних актів, що регулюють формування і розподіл прибутку підприємства, є одним з напрямків економічної політики держави);
- ринковий механізм регулювання формування і використання прибутку підприємства (попит і пропозиція на товарному і фінансовому ринках;
- формують рівень цін на продукцію, вартість залучення кредитів, прибутковість окремих цінних паперів, середню норму прибутковості капіталу тощо);
- внутрішній механізм регулювання окремих аспектів формування, розподілу і використання прибутку підприємства (механізм такого

регулювання формується в рамках самого підприємства, відповідно регламентуючи ті чи інші оперативні управлінські рішення з питань формування, розподілу і використання прибутку);

- система конкретних методів і прийомів здійснення управління прибутком (у процесі аналізу, планування і контролю формування і використання прибутку використовується велика система методів, за допомогою яких досягаються заздалегідь заплановані результати) [6].

Система управління прибутком повинна бути логічно пов'язана із загальною системою управління підприємством, тому що прийняття управлінських рішень у всіх сферах діяльності підприємства прямо або опосередковано буде впливати на рівень прибутку, який надає нові можливості і джерела фінансування для розвитку підприємства, що дасть змогу збільшити не тільки доходи підприємства, а й доходи його власників і працівників [17].

З метою оцінки управління прибутковістю підприємства необхідно провести аналіз всіх факторів, під впливом яких змінюється відповідно прибуток.

Фактори, що впливають на прибуток, численні і різного характеру, поділяються на:

- зовнішні;
- внутрішні.

Будь-яка зміна прибутку – це сигнал для прийняття управлінських рішень, які спрямовані на виявлення фактора впливу. Якщо фактор негативний, то необхідно приймати управлінське рішення, яке направлене на його усунення. У разі, коли фактор позитивний, то управлінське рішення пов'язане з реінвестуванням, інвестиційними вкладеннями [7].

До внутрішніх факторів збільшення прибутку підприємства відносять:

- рівень господарювання;
- компетентність керівництва і менеджерів;

- конкурентоспроможність продукції;
- рівень організації виробництва і праці та ін.;
- продуктивність праці;
- стан і ефективність виробничого і фінансового планування.

До зовнішніх факторів збільшення прибутку підприємства відносять:

- кон'юнктуру ринку;
- рівень цін на споживані матеріально-сировинні і паливно-енергетичних ресурсів;
- норми амортизаційних відрахувань;
- природні умови;
- державне регулювання цін, тарифів, процентних ставок, податкових ставок і пільг, штрафних санкцій та ін.

Усі вище перераховані фактори мають вплив на прибуток не прямо, а через обсяг реалізованої продукції і собівартість.

Головними завданнями аналізу та планування фінансових результатів підприємства є [35]:

- вивчення обсягів, складу і динаміки фінансових результатів діяльності підприємства;
- перевірка обґрунтованості й напруженості планового прибутку;
- загальна оцінка виконання плану, прогнози, динаміки;
- визначення відхилення фактичного прибутку від передбаченого планом (розрахунком, прогнозом), вивчення динаміки зміни прибутку за кілька звітних періодів;
- виявлення чинників впливу на формування прибутку, оцінка їх динаміки та розрахунки їх впливу;
- вивчення напрямів і тенденцій розподілу прибутку;
- виявлення резервів збільшення прибутку;
- розробка заходів, спрямованих на реалізацію виявлених резервів;
- аналіз обґрунтованості плану (прогнозу) досягнення фінансових результатів;

- аналіз і оцінка динаміки показників рентабельності; аналіз виконання планових показників з рентабельності.

Для оцінки якості управління прибутковістю необхідно аналізувати сукупність всіх факторів, тобто процес дослідження базується на певному механізмі, при якому оцінюється тенденція формування прибутку з урахуванням усіх факторів. На рис. 1.1 представлено схему механізму оцінювання управління прибутковістю.

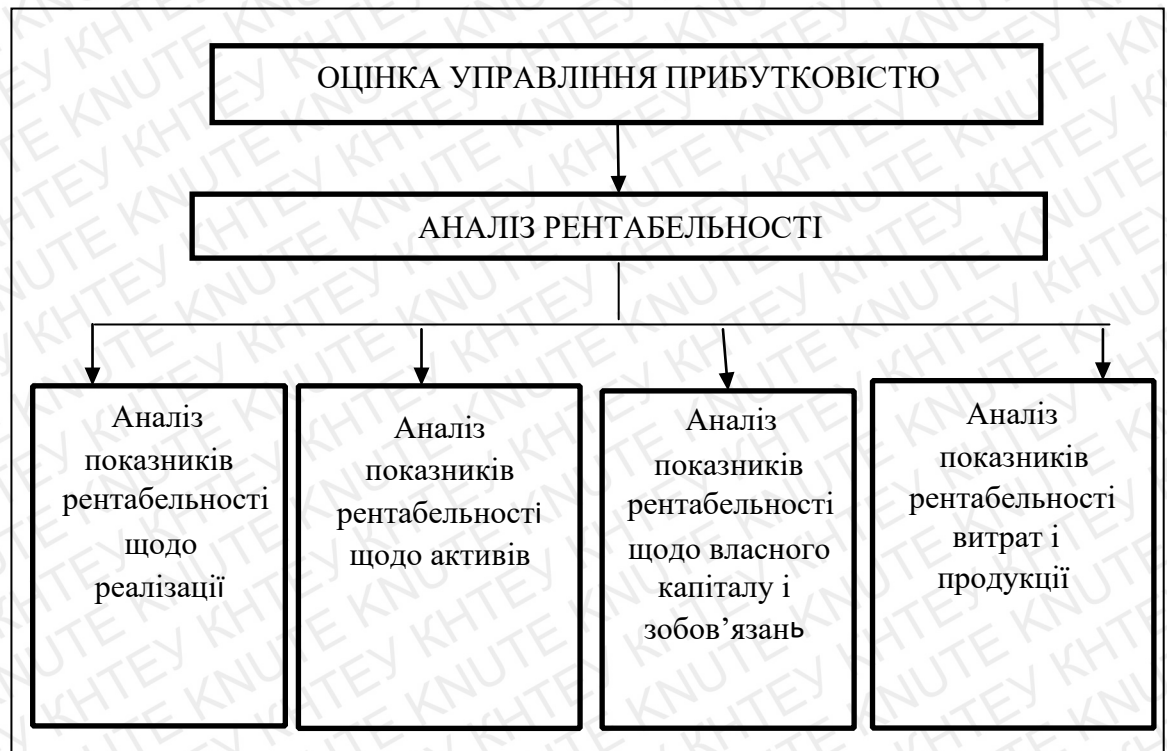

Рис. 1.1 Механізм оцінки управління прибутковістю на підприємстві

В табл. 1.2 детальніше описано механізми визначення ефективності управління прибутковістю діяльністю підприємства.

Таблиця 1.2

Показники аналізу рентабельності підприємства

Назва групи показників	Показник	Характеристика
1	2	3
Показники рентабельності щодо реалізації	Рентабельність за валовим прибутком (маржинальним доходом)	Рентабельність за валовим прибутком показує, скільки гривень (копійок) валового прибутку припадає на 1 грн. чистої виручки. Може визначатись у відсотках. Чим вищий цей показник, тим краще.
	Рентабельність за операційним прибутком	Рентабельність за операційним прибутком показує, скільки гривень (копійок) операційного прибутку припадає на 1 грн. чистого доходу. Може визначатись у відсотках. Чим вищий цей показник, тим краще.
	Рентабельність за чистим прибутком	Являє собою відношення суми чистого прибутку до чистого доходу від реалізації. За світовим досвідом норма рентабельності за чистим прибутком має бути межах 6-12 %.
Показники рентабельності щодо активів	Рентабельність активів	Показує, скільки чистого прибутку припадає на 1 грн. вкладених активів (інвестицій). Може визначатись у відсотках. Цей показник також називають рентабельністю інвестицій
	Рентабельність необоротних активів	Характеризує величину чистого прибутку, що припадає на кожну гривню необоротних активів. Може розраховуватись у відсотках. Зростання цього показника є позитивним результатом
	Рентабельність оборотних активів	Показує скільки припадає чистого прибутку на одиницю інвестованих в оборотні активи коштів (рівень прибутковості оборотних активів підприємства)
Показники рентабельності щодо власного капіталу і зобов'язань	Рентабельність власного капіталу	Характеризує рівень прибутковості власного капіталу, вкладеного в дане підприємство, тому найбільший інтерес представляє для наявних і потенційних власників й акціонерів й є одним з основних привабливості підприємства, тому що його рівень показує верхню межу дивідендних виплат
	Рентабельність позикового капіталу	Показує скільки прибутку припадає на одиницю капіталу, залученого з зовнішніх джерел

Продовження табл. 1.2

1	2	3
Показники рентабельності витрат і продукції	Рентабельність операційних витрат	Характеризує прибутковість операційних витрат. Показує, скільки прибутку припадає на 1 грн. понесених операційних витрат
	Рентабельність продукції за валовим прибутком	Рентабельність продукції за валовим прибутком показує, скільки прибутку припадає на 1 грн. собівартості реалізованої продукції. Характеризує прибутковість виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг або продажу товарів

Основними джерелами інформації для оцінки ефективності діяльності з управління прибутковістю підприємства є звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, примітки до фінансової звітності тощо.

Основним інструментом управління прибутковістю вважається аналіз рентабельності за даними звітності, який має на меті надання інформації як про зовнішнє оточення (про розвиток підприємства в галузі в минулому і майбутні перспективи в цілому), так і про внутрішні можливості підприємства, а також служить інструментом прийняття рішень в кожному блоці управління (планування, організація, координування, облік і контроль, мотивація). Даний аналіз також необхідний для:

- підвищення обґрунтованості планування і жорсткості нормативів управління;
- забезпечення ефективної та безперебійної організації діяльності;
- своєчасності координування реакції як на зовнішні, так і на внутрішні зміни;
- оцінки достовірності обліку і оперативності контролю;
- мотивації працівників до досягнення поставлених цілей [7].

До першої групи показників рентабельності відносять:

- 1) Рентабельність за валовим прибутком (маржинальним доходом) являє собою відношення валового прибутку (маржинального доходу) до чистої виручки від реалізації (чистого доходу):

$$P_{вп} = \frac{ВП}{ЧД}, \quad (1.1)$$

де ВП – валовий прибуток (маржинальний дохід);
ЧД (ВР) – чиста виручка від реалізації (чистий дохід).

2) Рентабельність за операційним прибутком являє собою відношення операційного прибутку до чистого доходу від реалізації продукції:

$$P_{оп} = \frac{ОП}{ЧД}, \quad (1.2)$$

де ОП – операційний прибуток.

3) Рентабельність за чистим прибутком являє собою відношення суми чистого прибутку до чистого доходу від реалізації:

$$P_{чп} = \frac{ЧП}{ЧД}, \quad (1.3)$$

де ЧП – чистий прибуток.

До другої групи показників рентабельності підприємств відносять наступні:

1) Рентабельність активів - відношення чистого прибутку до середньої величини активів підприємства:

$$P_A = \frac{ЧП}{A}, \quad (1.4)$$

де А – середня величина активів підприємства.

P_A – рентабельність активів, виражена у відсотках.

2) Рентабельність необоротних активів розраховується як відношення чистого прибутку до середньої величини необоротних активів:

$$P_{на} = \frac{ЧП}{НА}, \quad (1.5)$$

де НА – середня величина необоротних активів;

ЧП – чистий прибуток.

3) Рентабельність оборотних активів розраховується як відношення чистого прибутку до середньої величини оборотних активів:

$$P_{оа} = \frac{ЧП}{ОА}, \quad (1.6)$$

де ОА – середня величина оборотних активів; ЧП – чистий прибуток.

До третьої групи показників рентабельності підприємств відносимо наступні:

1) Рентабельність власного капіталу розраховується як відношення чистого прибутку до середньої величини власного капіталу:

$$R_{ВК} = \frac{ЧП}{ВК}, \quad (1.7)$$

де ВК – власний капітал;

ЧП – чистий прибуток.

2) Рентабельність позикового капіталу розраховується як відношення чистого прибутку до середньої величини позикового капіталу:

$$R_{ПК} = \frac{ЧП}{ПК}, \quad (1.8)$$

де ПК – позиковий капітал.

І, нарешті, четверта група показників рентабельності діяльності підприємств включає такі показники:

1) Рентабельність операційних витрат розраховується як відношення прибутку від операційної діяльності до величини операційних витрат:

$$R_{ОВ} = \frac{ПОД}{ОВ}, \quad (1.9)$$

де ПОД – прибуток від операційної діяльності;

ОВ – величина операційних витрат.

2) Рентабельність продукції за валовим прибутком розраховується як відношення валового прибутку до собівартості реалізованої продукції:

$$R_{спр} = \frac{ВП}{СРП}, \quad (1.10)$$

де СРП – собівартість реалізованої продукції;

ВП – валовий прибуток.

Основним узагальнюючим показником, що характеризує собівартість і рівень рентабельності продукції, є витрати на 1 гривню товарної продукції. Саме цей показник дозволяє простежити динаміку зміни собівартості за ряд років діяльності підприємства. Показник рівня витрат на гривню товарної

продукції ($V_{1\text{грн.}}$) обчислюється шляхом розподілу загальної суми витрат на виробництво товарної продукції (V) на її обсяг (ТП):

$$V_{1\text{грн.}} = \frac{V}{\text{ТП}}, \quad (1.11)$$

Після розрахунку показників слідує зведення їх в табличну форму, де аналізується їх величина, динаміка зміни, відповідність нормам, формуються висновки про ефективність діяльності підприємства та розробляються рекомендації щодо шляхів підвищення прибутковості [8].

Таким чином, основна мета управління прибутковістю підприємства являє собою забезпечення гармонізації інтересів власників, з інтересами держави, і з персоналом підприємства. У загальному розумінні, прибуток визначається як перевищення доходів від збуту товарів і послуг над витратами на їх виробництво та реалізацію, а також вважається кінцевою виробничою метою кожного підприємства, котре працює в умовах ринкової економіки.

Управління прибутковістю слід розглядати комплексно з урахування прямих і опосередкованих зовнішніх і внутрішніх факторів, що впливають на діяльність підприємства. Від ефективного розподілу та використання прибутку звітного періоду, залежить отримання прибутку в майбутньому, а ефективність управління прибутком буде найвищою лише в тому випадку, коли будуть виконані всі вимоги, котрі висуваються до даного процесу.

Управління прибутковістю на підприємстві ґрунтується передусім на проведенні аналізу прибутку та коректної оцінки факторів впливу на його формування.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ПРАТ «ОБОЛОНЬ»

2.1 Аналіз показників фінансово-господарської діяльності підприємства

Приватне акціонерне товариство «Оболонь» створене 25 березня 1993 року в процесі приватизації державного майна Київського виробничого об'єднання по випуску пива, безалкогольних напоїв та мінеральних вод «Оболонь» шляхом викупу цього майна трудовим колективом Київського орендного підприємства «Оболонь» та створення на базі цього майна Закритого акціонерного товариства «Оболонь». Основними видами продукції, яку випускає корпорація «Оболонь», є пиво, безалкогольні напої, питна вода, слабоалкогольні напої, пивоварний солод. Крім цього, іншими видами діяльності є виробництво пластмасових виробів (із перероблених ПЕТ пляшок), різних продуктів агровиробництва тощо.

Залежно від способу створення, складу та формування статутного капіталу згідно з ГКУ «Оболонь» є корпоративним підприємством, а залежно від форми власності - приватним акціонерним товариством (ПрАТ).

ПрАТ «Оболонь» відноситься до сфери матеріального виробництва харчової промисловості. Згідно Витягу з ЄДРПОУ за реєстраційним номером ГУРС_9301 ПрАТ «Оболонь» здійснює такі види діяльності за КВЕД (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Види діяльності ПрАТ «Оболонь»

Код за КВЕД	Вид діяльності
1	2
11.05.	Виробництво пива
10.91.	Виробництво кормів для тварин

Продовження табл.2.1

1	2
10.32.	Виробництво фруктових і овочевих соків
11.01.	Дистиляція, ректифікація, та змішування спиртних напоїв
11.06.	Виробництво солоду
11.07.	Виробництво безалкогольних напоїв; виробництво мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки

Організаційна структура управління корпорації «Оболонь» підпорядковується чинним нормам законодавства України та представлена на рис. 2.1.

Рис. 2.1 Структура управління ПрАТ «Оболонь»

Товариство одержало ліцензії (дозволи) на окремі види діяльності:

- надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом загального користування (крім надання послуг з перевезення)

(ліцензія АЕ №189041 від 19.02.2013, видана Державною інспекцією України з безпеки на наземному транспорті (Укртрансінспекція України) безстроково);

– виробництво алкогольних напоїв (ліцензії АЕ №297124 від 08.05.2013 та АД №074980 від 23.05.2013, видані Департаментом по контролю за виготовленням та оборотом спирту ДНА України до 08.05.2018);

– оптова торгівля алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додавання спирту) (ліцензія АЕ №259514 від 28.07.2013, видана Департаментом по контролю за виготовленням та оборотом спирту до 28.07.2018);

– придбання, зберігання, перевезення, відпуск прекурсорів (ліцензія №1 від 14.01.2016, видана Комітетом по контролю за наркотиками до 14.01.2021);

– роздрібна торгівля алкогольними напоями (ліцензія АЖ №066948 від 30.06.2016, видана Головним управлінням Державної фіскальної служби у м. Києві до 04.07.2017);

– збирання, заготівля окремих відходів як вторинної сировини (відходів полімерних, відходів гумових, у тому числі зношених шин) (ліцензія АГ №594674 від 09.08.2011, видана Міністерством екології та природних ресурсів України безстроково) [34].

ПрАТ «Оболонь» є національним виробником пива в Україні із стовідсотковим українським капіталом. Окрім позицій на пивному ринку, ПАТ «Оболонь» має різноманітний портфель безалкогольної продукції. Основними ринками збуту продукції корпорації є Україна, Молдова, Білорусь та країни Прибалтики. Галузь характеризується жорсткою конкуренцією та великим ступенем впливу цінового фактору на прийняття рішення про покупку.

Основні види сировини: ячмінь, цукор, хміль, рисова січка, кукурудзяна крупа, солод. Сировина придбається як у виробників на ринку України так і за кордоном.

На сьогоднішній день, у країні нараховується не більше 50 заводів, що безпосередньо займаються виробництвом пива, ринок пива є висококонсолідованим і має ознаки прихованої олігополії. Основними гравцями ринку пива є: ПАТ «САН ІнБев Україна», ПАТ «Карлсберг Україна», ПрАТ «Оболонь» та ТОВ «Перша приватна броварня» (рис.2.2).

Рис. 2.2. Структура ринку пива в Україні у % (2019 рік) [80]

На сьогоднішній день ПрАТ «Оболонь» входить до переліку кращих виробників України. Це стало можливим завдяки постійному вдосконаленню виробництва, впровадженню новітніх технологій і розширенню асортименту продукції [10].

Управлінню прибутковістю передують аналіз обсягу та структури основних фінансово-економічних показників, визначення тенденцій їх змін, з метою врахування в прогнозуванні показників майбутніх періодів, що й являється підґрунтям планових розрахунків.

Використовуючи інформацію, отриману з Форми №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» ПрАТ «Оболонь» за період 2017-2019 рр., в перебігу дослідження було проаналізовано динаміку фінансово-економічних показників діяльності ПрАТ «Оболонь» (табл. 2.2).

З даної таблиці бачимо, що найбільш суттєвий негативний вплив на рівень прибутковості ПрАТ «Оболонь» мають витрати, зокрема наступні їх статті:

- адміністративні витрати (зросли на 10,9%);
- інші операційні витрати (зросли на 57,54%);
- фінансові витрати (зросли на 19,6%).

Таблиця 2.2

**Динаміка фінансово-економічних показників діяльності ПрАТ
«Оболонь» у 2017-2019 рр.**

Показник	Значення показника, тис.грн			Темп змін, %	
	2017	2018	2019	2018/2017	2019/2018
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4963232	5078764	5466148	2,33	7,63
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	3565168	4292370	4277833	20,40	-0,34
Валовий: прибуток	1398064	786393	1188315	-43,75	51,11
Інші операційні доходи	88488	85301	62681	-3,60	-26,52
Адміністративні витрати	296579	303955	337100	2,49	10,90
Витрати на збут	1111347	675489	661989	-39,22	-2,00
Інші операційні витрати	29144	20451	32219	-29,83	57,54
Фінансовий результат від операційної діяльності	49482	-128200	219688	-359,08	-271,36
Дохід від участі в капіталі	0	90188	39058	0,00	-56,69
Інші фінансові доходи	97691	4259	280	-95,64	-93,43
Інші доходи	430848	6725	216198	-98,44	3114,84
Фінансові витрати	314744	275269	329215	-12,54	19,60
Втрати від участі в капіталі	381	0	0	-100,00	0,00
Інші витрати	42861	23505	1418	-45,16	-93,97
Фінансовий результат до оподаткування	220797	-325802	144591	-247,56	-144,38
Витрати (дохід) з податку на прибуток	44217	39618	113042	-10,40	185,33
Чистий фінансовий результат	176580	-365420	31549	-306,94	-108,63

Варто зауважити, що у 2019 році відбулося незначне зниження собівартості на 0,34%, при цьому чистий дохід від реалізації підвищився на 7,63%.

ПрАТ «Оболонь» в 2019 році отримало прибуток у розмірі 257 633 тис.грн., на відміну від 2018 року, коли підприємство отримало збиток у розмірі 365 420 тис.грн. Це свідчить, що підприємство розпочало проводити успішну стратегію управління прибутком.

З метою дослідження фінансового стану ПрАТ «Оболонь» було проведено аналіз за такими групами показників:

- ліквідності;
- платоспроможності;
- ділової активності;
- рентабельності.

При аналізі показників ліквідності ПрАТ «Оболонь», основну увагу було зосереджено на оцінці вартості поточних активів, котрі мають різний ступінь ліквідності, відносно суми поточних зобов'язань (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Показники ліквідності ПрАТ «Оболонь» у 2017-2019 рр.

Показник	2017	2018	2019	Темп змін, %		Нормативне значення
				2018/2017	2019/2018	
Коефіцієнт покриття	0,61	0,64	0,42	5,56	-34,11	2-2,5
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,26	0,30	0,15	15,70	-50,72	>1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,02	0,006	0,01	-69,38	0,00	>0,2
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	-927310	-779630	-1557039	184,07	299,72	Не від'ємне значення

Порівнявши показники ліквідності з нормативним значенням, можна зробити висновки, що дане підприємство є недостатньо ліквідним.

Далі було проведено розрахунок основних показників платоспроможності ПрАТ «Оболонь», з метою визначення готовності ПрАТ «Оболонь» до несподіваних змін ринкової кон'юнктури (табл. 2.4).

Загалом, аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства здійснюється за даними балансу підприємства, і, в результаті, характеризує структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, міру його фінансової стійкості та незалежності даного підприємства від зовнішніх джерел фінансування його діяльності.

Таблиця 2.4

Показники платоспроможності ПрАТ «Оболонь» у 2017-2019 рр.

Показник	2017	2018	2019	Темп змін, %		Нормативне значення
				2018/2017	2019/2018	
Коефіцієнт концентрації власного капіталу (автономії)	0,36	0,35	0,37	-0,84	4,78	> 0,5
Коефіцієнт концентрації	0,64	0,65	0,63	0,46	-2,60	разом з попереднім показником повинні бути 1
Коефіцієнт фінансової залежності	1,02	1,06	0,82	3,44	-22,38	відсутнє, але має збільшуватись
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,39	-0,34	-0,70	-11,60	106,92	> 0,5
Коефіцієнт забезпечення власними коштами	-2,06	-2,33	-2,33	12,96	0,00	> 0,5
Коефіцієнт інвестування	0,83	0,85	0,68	2,53	-19,89	більше 1

Проведений аналіз платоспроможності показав, що показники відрізняються від нормативів у 2019 році, тобто у підприємства низький стан фінансової незалежності, при чому коефіцієнт фінансової залежності в межах нормативів, тобто підприємство у поточній перспективі не має загрози банкрутства, оскільки воно має достатній запас стійкості.

Також, оцінено ділову активність ПрАТ «Оболонь», з метою визначення швидкості обороту його активів (табл. 2.5).

Проведений аналіз показав, що більшість показників ділової активності мають тенденцію до збільшення. Строк погашення дебіторської та кредиторської заборгованості знизився у 2019 році порівняно з 2018 роком на 18 і 2 дні відповідно, що не є досить позитивним, оскільки, це безкоштовний ресурс, яким може користуватись підприємство, оскільки строки зменшилися, тобто підприємство має швидше погасити заборгованість. Стрімке підвищення коефіцієнта оборотності власного капіталу, у 2019 році становить 2,47, коефіцієнта оборотності основних засобів, у 2019 році порівняно з 2018 роком підвищився на 1,15, що говорить про постійну оптимізацію роботи підприємства в цій сфері.

Таблиця 2.5

Показники ділової активності ПрАТ «Оболонь» у 2017-2019 рр.

Показник	2017	2018	2019	Темп змін, %		Нормативне значення
				2018/2017	2019/2018	
Коефіцієнт оборотності активів	0,73	0,78	0,91	6,70	16,84	Збільшення
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	4,85	4,39	4,50	-9,61	2,57	Збільшення
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	8,98	8,53	15,31	-4,94	79,36	Збільшення
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	40	42	24	5,20	-44,25	Збільшення
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	74	82	80	10,64	-2,51	Збільшення
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	4,37	5,84	5,81	33,68	-0,52	Збільшення
Коефіцієнт оборотності основних засобів	3,48	3,67	4,82	5,44	31,38	Збільшення
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	2,06	2,22	2,47	7,60	11,51	Збільшення

Важливою групою показників, що відображають фінансову стійкість підприємства виступають показники рентабельності. Розрахунок показників рентабельності ПрАТ «Оболонь», як основних показників ефективності діяльності підприємства наведено у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Показники рентабельності ПрАТ «Оболонь» у 2017-2019 рр.

Назва показника	Значення показника, %			Темп змін, %		Нормативне значення
	2017	2018	2019	2018/2017	2019/2019	
Рентабельності активів	2,61	-5,63	4,31	-115,78	176,54	> 0
Рентабельності власного капіталу	7,34	- 15,96	11,66	-117,60	173,05	> 0
Рентабельності продажів	3,56	-7,20	4,71	-102,24	165,51	> 0
Рентабельності продукції	4,95	-8,51	6,02	-71,88	170,74	> 0

Проаналізувавши дані таблиці, стає зрозумілим, що у 2018 році підприємство було збиткове і не рентабельне, тоді як у 2019 році відбулися позитивні зміни, що призвели до отримало позитивних фінансових результатів діяльності, які перевищили відповідні значення докризового, 2017 року.

Отже, незважаючи на те, що ПрАТ «Оболонь» являється одним з найпотужніших підприємств в Україні у своїй сфері, аналіз показників фінансового ствну (ліквідності, платоспроможності, ділової активності та рентабельності) виявив певні фінансово-економічні труднощі діяльності підприємства в останні роки. Однак, по всім показникам, особливо щодо показників рентабельності, прослідковується позитивна тенденція у 2019 році, враховуючи те, що у 2018 році підприємство мало збиток.

Що стосується прибутковості, то компанія в 2019 році показала позитивний фінансовий результат, що є досить вагомим критерієм ефективності обраної компанією стратегії, тобто ПрАТ «Оболонь» пододало кризовий стан. Саме тому підприємству рекомендується й надалі рухатися в даному напрямі.

2.2 Аналіз стану формування та використання прибутку ПрАТ «Оболонь»

Управління прибутком на ПрАТ «Оболонь» здійснюється за ієрархічним типом структури управління підприємством, при якому нижчий рівень підкоряється і контролюється вищому. Відповідно, це передбачає виділення різних рівнів управління. ПрАТ «Оболонь» має організаційну систему забезпечення управління прибутком, що пов'язую сукупність різних служб і підрозділів зовнішніх і внутрішніх, які забезпечують планування та розподіл прибутку. Не дивлячись на те, що організаційна структура ПрАТ «Оболонь» має складну систему, вона не поставлена на беззаперечне виконання всіх завдань керівництва підприємства.

Варто зазначити, що на ПрАТ «Оболонь» прибуток формується за рахунок реалізації продукції, яку воно виробляє (пиво, слабоалкогольні напої, мінеральні води, товари промислового характеру тощо).

Якщо говорити про об'єкти формування прибутку ПрАТ «Оболонь», то доступність продукції до клієнтурних ринків забезпечують ефективно організовані канали розподілу продукції підприємства. На ПрАТ «Оболонь» створено декілька відділів, які займаються збутом продукції на різні клієнтурні ринки - це департамент продаж, відділ експорту та комерційний відділ. У департаменті продаж працюють регіональні менеджери ПрАТ «Оболонь», які координують процес розподілу продукції по Україні. Організацією збуту продукції за кордон займається відділ експорту. Комерційний відділ працює на промисловому ринку, торгуючи зерновими відходами та пивною дробиною. Тобто, ПрАТ «Оболонь» на внутрішньому ринку України має значну кількість каналів розподілу, що забезпечує присутність продукції підприємства на 98% території України (через дистриб'юторів, фірмові магазини у Києві та Фастові) [10].

Система управління прибутком буде працювати в тому випадку, коли цілі підсистем будуть узгоджуватись з глобальними цілями розвитку підприємства.

А основними завданнями управління прибутковістю на ПрАТ «Оболонь» є:

- аналіз прибутковості всіх видів діяльності підприємства, зокрема операційної, фінансової, інвестиційної тощо;
- виявлення можливих резервів збільшення прибутку;
- удосконалення структури витрат, оптимізація облікової та цінової політики підприємства;
- оцінка ризикованості окремих пропозицій щодо підвищення прибутковості;
- зміцнення конкурентних позицій підприємства за рахунок підвищення ефективності розподілу і використання прибутку.

З метою більш об'єктивної оцінки управління формуванням прибутковості проаналізовано динаміку основних фінансових показників ПрАТ «Оболонь» в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Динаміка основних результативних показників ПрАТ «Оболонь» у 2017-2019 рр.

Показник	Значення показника, тис. грн.			Темп змін, %	
	2017	2018	2019	2018/2017	2019/2018
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	4963232	5078764	5466148	+2,33	+7,63
Валовий: прибуток	1398064	786393	1188315	-43,75	+51,11
Фінансовий результат від операційної діяльності	49482	-128200	219688	-359,08	+271,36
Фінансовий результат до оподаткування	220797	-325802	144591	-247,56	+144,38
Чистий фінансовий результат	176580	-365420	257633	-306,94	+170,50

Аналіз показав позитивну динаміку чистого доходу від реалізації продукції, в 2019 році порівняно з 2018 роком даний показник підвищився на 7,63%, валовий прибуток та чистий фінансовий результат в 2019 році мають позитивний результат (1188315 тис.грн та 257633 тис.грн), тоді як в 2018 році підприємство отримало валового прибутку на 43,75% нижче ніж в 2017 році, а чистий фінансовий результат показав збиток у розмірі 365420 тис.грн.

Для наглядності динаміку формування результатів діяльності ПрАТ «Оболонь» за період 2017-2019 рр. відображено графічно на рис. 2.4.

Рис. 2.4 Динаміка показників формування прибутку на ПрАТ «Оболонь» у 2017-2019 рр.

Як зазначено на рис. 2.4, чистий дохід від реалізації продукції щороку зростає, при цьому чистий фінансовий результат в 2018 році був від'ємний, але в 2019 році показав позитивний результат і навіть більший ніж в 2017 році.

З метою визначення особливостей формування прибутку підприємства було здійснено аналіз структури і динаміки витрат від операційної діяльності (табл. 2.8).

Групування витрат за економічними елементами дозволяє розробити кошторис витрат на виробництво, у якому визначаються загальна потреба підприємства в матеріальних ресурсах, сума амортизації основних фондів, витрати на оплату праці та інші грошові витрати підприємства. Аналіз структури витрат за елементами дозволяє здійснити пошук резервів можливого зменшення витрат операційної діяльності.

Класифікація витрат за економічними елементами передбачає виділення економічно однорідних витрат по підприємству в цілому незалежно від місця їх виникнення і ролі у виробничому процесі.

Витрати операційної діяльності групуються за такими економічними елементами: матеріальні витрати; витрати на оплату праці; відрахування на соціальні заходи; амортизація; інші.

Таблиця 2.8

**Склад, структура та динаміки операційних витрат за елементами
ПрАТ «Оболонь» у 2017-2019 рр.**

Елемент операційних витрат	2017		2018		2019		Темп змін, %	
	сума, тис. грн	частка %	сума, тис. грн	частка %	сума, тис. грн	частка %	2018/2017	2019/2018
Матеріальні витрати	2960495	58,48	3267238	57,69	3157057	57,42	10,36	-3,37
Витрати на оплату праці	448146	8,85	529153	9,34	626692	11,40	18,08	18,43
Відрахування на соціальні заходи	95052	1,88	113058	2,00	132414	2,41	18,94	17,12
Амортизація	451790	8,92	457032	8,07	422999	7,69	1,16	-7,45
Інші операційні витрати	1107101	21,87	1296562	22,90	1159110	21,08	17,11	-10,60
Усього	5062584	100	5663043	100	5498272	100	11,86	-2,91

У структурі операційних витрат за елементами найбільшу питому вагу в 2019 році займають матеріальні витрати (57,42%), на другому місці інші

операційні витрати (21,08%), далі витрати на оплату праці, амортизація, відрахування на соціальні заходи – відповідно 11,4%, 7,69%, 2,41%.

Варто відмітити, що відносно 2018 року у 2019 році матеріальні витрати зменшились на 3,37%, а амортизація на 7,45%, інші операційні витрати на 10,6%.

Графічно зміни у структурі витрат виглядають таким чином (рис. 2.5).

Рис. 2.5. Структура операційних витрат з ПрАТ «Оболонь» у 2017-2019 рр.

Виходячи з того, що у звітному періоді ПрАТ «Оболонь» вийшло на прибутковий рівень діяльності, то для підвищення ефективності управління прибутковістю, розподіл прибутку має спрямовуватись на наступне:

- модернізацію та освоєння нових торгових майданчиків;
- маркетинг;
- здобуття конкурентних переваг на ринку;
- зниження або стримування цін порівняно з іншими учасниками ринку (конкурентами);
- покращення якості товарів;
- вдосконалення каналів реалізації товарів.

Враховуючи нестабільність і неможливість прогнозування всіх факторів впливу на діяльність підприємства, необхідно розглядати декілька варіантів інтегрування процесу управління прибутковістю в загальну систему управління підприємством.

Для ПрАТ «Оболонь» існує декілька варіантів зростання прибутку та удосконалення процесу управління, а саме:

- збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції;
- зниження собівартості;
- покращення якості та безпеки продукції;
- підвищення продуктивності праці;
- зниження невиробничих витрат;
- удосконаленню продукції із середнім рівнем рентабельності та ліквідації низькорентабельної;
- покращення або переорієнтація системи маркетингу.

Також необхідно враховувати об'єднувати процеси управління прибутковістю та загальну систему управління підприємства та проводити загальний аналіз оцінки результативності всіх рішень в цілому.

Варто відмітити, що збиток 2018 року вплинув на розподіл чистого фінансового результату, тому протягом останніх років ПрАТ «Оболонь» не здійснило поповнення статутного та резервного капіталів на виробничий, комерційний і соціальний розвиток та не виплачувало дивіденди акціонерам підприємства.

Отже, ПрАТ «Оболонь» проводить політику щодо управління прибутковістю підприємства, і у звітному періоді можна побачити позитивні її наслідки. Так, у 2019 році підприємство має позитивний чистий фінансовий результат у розмірі 31549 тис.грн. Для утримання процесу управління прибутковістю ПрАТ «Оболонь», потрібно й надалі дотримуватися ряду вимог, які безпосередньо характеризують процес управління на підприємстві, враховуючи як його потенціал та всі фактори впливу.

2.3. Оцінка ефективності управління прибутковістю підприємства

У Розділі 1 визначено механізм оцінки управління прибутковістю діяльності підприємства, на основі якого й було проведено аналіз ефективності управління прибутковістю ПрАТ «Оболонь» (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Динаміка рентабельності діяльності ПрАТ «Оболонь» за 2017-2019

рр.

Група показників	Назва показника	Значення показника,%			Темп змін,%	
		2017	2018	2019	2018/2017	2019/2018
Показники рентабельності щодо реалізації	Рентабельність за валовим прибутком	28,17	15,48	21,74	-45,03	40,40
	Рентабельність за операційним прибутком	1,00	-2,52	4,02	-153,19	259,22
	Рентабельність за чистим прибутком	3,56	-7,20	0,58	-102,24	91,98
	Рентабельність за фондом оплати праці	9,03	10,42	11,46	15,39	10,04
Показники рентабельності щодо активів	Рентабельність активів	2,61	-5,63	4,31	-115,78	23,46
	Рентабельність необоротних активів	3,30	-7,15	5,31	-116,47	25,69
	Рентабельність оборотних активів	12,37	-26,38	2,78	-113,23	89,46
Показники рентабельності щодо власного капіталу і зобов'язань	Рентабельність власного капіталу	7,34	-15,96	11,66	-117,60	26,95
	Рентабельність позикового капіталу	4,04	-8,69	0,84	-114,79	90,38
Показники рентабельності витрат і продукції	Рентабельність операційних витрат	0,99	-2,42	4,14	-144,89	-70,82
	Рентабельність продукції за валовим прибутком	39,21	18,32	27,78	-53,28	51,62

Рентабельність вказує на те, на скільки прибутковою була діяльність підприємства у звітному періоді. Так, у 2018 році ПрАТ «Оболонь» мало від'ємний чистий фінансовий результат, що і позначилось на показниках рентабельності, які теж мали відємне значення. Лише у 2019 році ситуація змінилася в позитивну сторону. Зокрема, рентабельність за валовим прибутком у 2019 році становила 21,74%, тобто на 1 грн чистої виручки від реалізації продукції припадало 0,22 грн. валового прибутку. Даний показник підвищився порівняно з 2018 роком, але не досягнув рівня 2017 р., коли на 1 грн припадало 0,28 грн.

Рентабельність за операційним прибутком у 2019 році становить 4,02 %, тобто на 1 грн. чистого доходу припадало 0,04 грн. прибутку від операційної діяльності. На відміну від попереднього цей показник підвищився порівняно з 2017 роком.

Рентабельність за чистим прибутком в 2019 році сягає 0,58. За світовим досвідом норма даного показника має бути в межах 0,06 – 0,12, порівняно. Тобто, підприємство не досягає кретириальних значень прибутковості за чистим прибутком. Більше того, цей показник знизився на відносно відповідального показника 2017 року.

Рентабельність витрат на оплату праці, яка демонструє яка сума прибутку припадає на 1 грн. фонду оплати праці. В 2019 році даний показник становить 11,46%, порівняно з попереднім 2018 роком підвищився на 10,04%.

Рентабельність активів у 2019 році становить 4,31%, тобто на 1 грн. вкладених активів припадає 0,04 грн. чистого прибутку, даний показник має позитивну тенденцію. На кожну гривню необоротних активів припадає 0,05 грн. чистого прибутку, що показує рентабельність необоротних активів яка теж позитивну динаміку.

На одиницю інвестованих в оборотні активи коштів, у 2019 році припадає 0,03 грн. чистого прибутку, при цьому даний показник у 2019 році є

нижчим порівняно з відповідним показником 2017 року, коли на 1 грн. припадало 0,12 грн оборотних активів.

Рентабельність власного капіталу в 2019 році покращився і склала 11,66%, тоді як в 2018 році цей показник був від'ємний і складав – 15,96%, а в 2017 році – 7,34%.

Рентабельність позикового капіталу у 2019 році становила 0,84%, тобто на одиницю прибутку припадало 0,008 грн залучених коштів з зовнішніх джерел. Не дивлячись на позитивний результат порівняно з 2018 роком, показник залишається низьким.

У 2019 році прибутковість операційних витрат склала 4,14%, і має позитивну тенденцію, тобто на 1 грн. понесених операційних витрат припадає 0,04 грн. прибутку.

Рентабельність продукції за валовим прибутком становить 27,78% у 2019 році, що свідчить, що на 1 грн. собівартості реалізованої продукції припадало 0,28 грн. прибутку. Цей показник теж не досяг значень 2017 року, однак суттєво поліпшився відносно попереднього, 2018 року.

Важливо зазначити, що загалом в Україні спостерігається зниження рентабельності діяльності підприємств під впливом складної економіко-політичної ситуації, що почалась в 2014 році та пандемією 2020 року, що змушує більшість підприємств, або змінювати внутрішню політику та цілі, або взагалі виходити з ринку та закривати бізнес.

Тому, з метою визначення загрози банкрутства ПрАТ «Оболонь» було проведено дослідження ймовірності банкрутства для цього підприємства.

Так, для підприємств, що мають високу оборотність (підприємства харчової промисловості, ресторанно-готельного бізнесу) Мартиненком В.П. була розроблена економіко-статистична модель визначення ймовірності банкрутства, яка розраховується наступним чином (2.1) [16]:

$$Кі. б. = 1,0 \times Кп. л. + 3,33 \times Ка. + 5,71 \times Кр. в. з. , \quad (2.1)$$

де $K_{i.б.}$ - коефіцієнт імовірності банкрутства;

$K_{п.л.}$ - коефіцієнт поточної ліквідності;

$K_{а.}$ - коефіцієнт автономії;

$K_{р.в.з.}$ - коефіцієнт рентабельності власних засобів.

Враховуючи рекомендовану шкалу ймовірності банкрутства (табл. 2.10) визначено рівень ймовірності банкрутства для ПрАТ «Оболонь» в майбутньому періоді (табл. 2.11).

Таблиця 2.10

Шкала ймовірності банкрутства підприємств харчової промисловості за методикою В. П. Мартиненка

Значення коефіцієнту ймовірності банкрутства	Ймовірність банкрутства
6,0 і вище	низька
5,99-5,30	можлива
5,29-3,49	висока
3,48 і нижче	дуже висока

Таблиця 2.11

Діагностика ймовірності банкрутства за методикою

В.П. Мартиненка за період 2017-2019 рр.

Показник	2017	2018	2019
Поточні активи, тис. грн.	1427447,50	1385357,50	1134938,00
Поточні зобов'язання, тис. грн.	2164987,00	2164987,00	2691976,50
Власний капітал, тис. грн.	2406861,00	2289015,00	2209324,00
Чистий прибуток, тис. грн.	176580,00	-365420,00	257633,00
Баланс, тис. грн.	6773132,00	6495804,50	5983622,50
Розрахунок			
Коефіцієнт поточної ліквідності ($K_{п.л.}$)	0,66	0,64	0,42
Коефіцієнт автономії ($K_{а.}$)	0,36	0,35	0,37
Коефіцієнт рентабельності власних засобів ($K_{р.в.з.}$)	0,07	-0,16	0,12
Коефіцієнт імовірності банкрутства ($K_{i.б.}$)	2,26	0,90	2,32

В цілому показник імовірності банкрутства за даною методикою для ПрАТ «Оболонь» становить у 2019 році 2,32, при тому, що в 2018 році підприємство було збитковим і нерентабельним, а рівень ймовірності банкрутства становив тоді 0,9. Це досить низькі значення, які вказують на високий рівень ймовірності банкрутства. Застосування даної моделі підтвердило необхідність вдосконалення та розвитку управління прибутковістю підприємства задля стабільного розвитку в майбутньому періоді.

Отже, ПрАТ «Оболонь» за досліджуваний період демонструє не стійку тенденцію щодо генерування прибутку. Так, у 2018 році підприємство мало збиток, а вже у 2019 році отримало прибуток у розмірі 31549 тис.грн., хоча й не досягнуло рівня прибутковості 2017 року. Таким чином, компанія демонструє позитивну тенденцію щодо ефективного управління прибутковістю підприємства у 2019 та безумовний потенціал до нарощування рентабельності та прибутковості в перспективному періоді. Однак, варто підкреслити ще й досі високий ступінь ймовірності банкрутства, що має бути враховано при розробці стратегії управління компанією у майбутньому.

Вдосконаливши систему управління прибутковістю діяльності, підприємство зможе відновити систему розподілу прибутку задля формування резервного фонду, поповнення статутного капіталу та виплати дивідендів акціонерам підприємства.

РОЗДІЛ 3

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ПРАТ «ОБОЛОНЬ»

Функціонування підприємства в умовах ринку визначається його здатністю приносити достатній прибуток його власникам, тому вся бізнес-діяльність має бути спрямована на забезпечення зростання прибутку у перспективному періоді. Це, у свою чергу, має передбачатись ефективною політикою управління формуванням прибутку на підприємстві.

Згідно отриманих результатів в Розділі 2 даної роботи, можна побачити ряд проблем, що стримують стабільне функціонування та зростання показників прибутковості ПрАТ «Оболонь».

Очевидним є, що саме зовнішні фактори спричинили фінансову нестабільність більшості підприємств в Україні та світі у 2020 році, зокрема це пов'язано з пандемією, що зупинила можливість зростання бізнесу. Саме тому у цьому розділі роботи було проаналізовано внутрішні фактори, які можна врегулювати для того, щоб стабілізувати ситуацію, і в майбутньому збільшити прибуток.

Аналіз показників фінансово-господарської діяльності підприємства, демонструє стрімке зростання адміністративних витрат у 2019 році на 10,9%. Тому, з метою підвищення ефективності управління формування прибутковості на ПрАТ «Оболонь» було запропоновано скорочення адміністративного персоналу і відповідно сорочення витрат на оплату праці.

В результаті аналізу проведеного в даній роботі було визначено, що на ПрАТ «Оболонь» у звітному періоді середньооблікова кількість працівників підприємства становила 3460 осіб, з них – 2435 чоловіки та 1025 жінки.

Оскільки завантаження обладнання наразі не є максимальним, то варто пропорційно зменшити кількість персоналу, зокрема адміністративного, плинність якого практично не змінюється. Тобто існує невідповідність

наявних кадрів потребам виробничої програми підприємства. Як наслідок, на підприємстві наявні перевитрати на оплату праці, оскільки з кожним аналізованим роком потужності використовувались все менше, а кількість персоналу фактично не змінювалась.

Загалом, на усіх заводах «Оболонь» автоматизація грає велику роль. Основні виробничі функції здійснюють машини, а люди лише контролюють процес, що засвідчує не лише технологічну досконалість виробництва, але й дотримання найсуворіших стандартів якості продукції та високий рівень організації усіх процесів.

Загальний персонал ПрАТ «Оболонь» можна поділити на керівників – 577 осіб (16,7%), професіоналів та фахівців – 877 осіб (25,3%), технічних службовців – 27 осіб (0,8%), кваліфікованих та інших робітників – 1979 осіб (57,2%).

Як зазначалось раніше середньооблікова чисельність працівників – 3460 осіб. Серед них адміністративний персонал становить 1481 осіб, тобто 42,8%.

Згідно даних звіту про сталий розвиток, на ПрАТ «Оболонь» переважає кількість працівників з середньою спеціальною освітою, що повністю задовольняє потреби організації, щодо вікової структури, то на ПрАТ «Оболонь» - молодий колектив. Плинність кадрів на підприємстві низька, що говорить про усталений і спрацьований колектив, та про високий рівень забезпечення працівників соціальними послугами [16].

Що стосується оцінювання роботи управлінського персоналу, то на ПрАТ «Оболонь» воно проводиться за наступними методами:

- експертна оцінка керівника;
- атестаційна комісія систем ISO;
- оцінка результатів роботи.

За результатами оцінки працівника у компанії приймають рішення про:

- відповідність посади;
- підвищення окладу;
- кар'єрне просування;

- зарахування до кадрового резерву.

Фонд оплати праці за 2017-2019 роки визначено наступним чином (табл 3.1).

Таблиця 3.1

Фонд оплати праці ПрАТ «Оболонь» за 2017-2019 рр.

Показник	Значення показника, тис. грн.			Темп змін, %	
	2017	2018	2019	2018/2017	2019/2017
Адміністративний персонал	136 147	152 143	188 456	11,75	23,87
Виробничий персонал	328 924	350 612	409830	6,59	16,89
Разом	465 071	502 755	598 286	8,10	19,00

Витрати на оплату праці адміністративного персоналу досить значні і щороку збільшуються.

Ефективною роботою адміністративного персоналу вважається колективне вирішення проблем та поставлених задач. На сьогоднішній день, одним з найважливіших показників професійного колективу є адаптація та виконання декілька задач одночасно одним спеціалістом, тобто здатність колективу в цілому домагатися успіхів у роботі набагато вищих, ніж це може зробити така сама за чисельністю група людей, працюючих незалежно один від одного, не об'єднаних системою описаних відносин. В час пандемії особливо постало питання про оптимізацію робочої сили.

З огляду на перелічені факти, з метою поліпшення ефективності управління прибутковістю нами було запропоновано скоротити кількість адміністративного персоналу шляхом проведення переатестації персоналу.

На підприємстві «Оболонь» щорічно проходить оцінка персоналу та переатестація. Для успішного виконання поставленої задачі, а саме скорочення адміністративного персоналу, необхідно звернути увагу не лише на професійні здібності, а й бажання допомагати один одному, що є індивідуальними якостями кожного працівника.

Після проведення переатестації та аналізу отриманих результатів планується скоротити кількість адміністративного персоналу на 5%. Що у

кількісному значенні передбачає скорочення адміністративного персоналу на 74 особи (з 1481 до 1407 осіб).

Таким чином в майбутньому штат зменшиться з 3460 осіб до 3386 осіб.

Зокрема, з огляду на те, що на ПрАТ «Оболонь» діє 18 адміністративних підрозділів (економічний відділ, відділ зовнішніх зв'язків, відділ кадрів, відділ маркетингу, IT-відділ, відділ бухгалтерії та ін.), з кожного відділу буде скорочено по 3-4 особи.

Перспективні зміни у структурі персоналу ПрАТ «Оболонь» відображено на рис. 3.1.

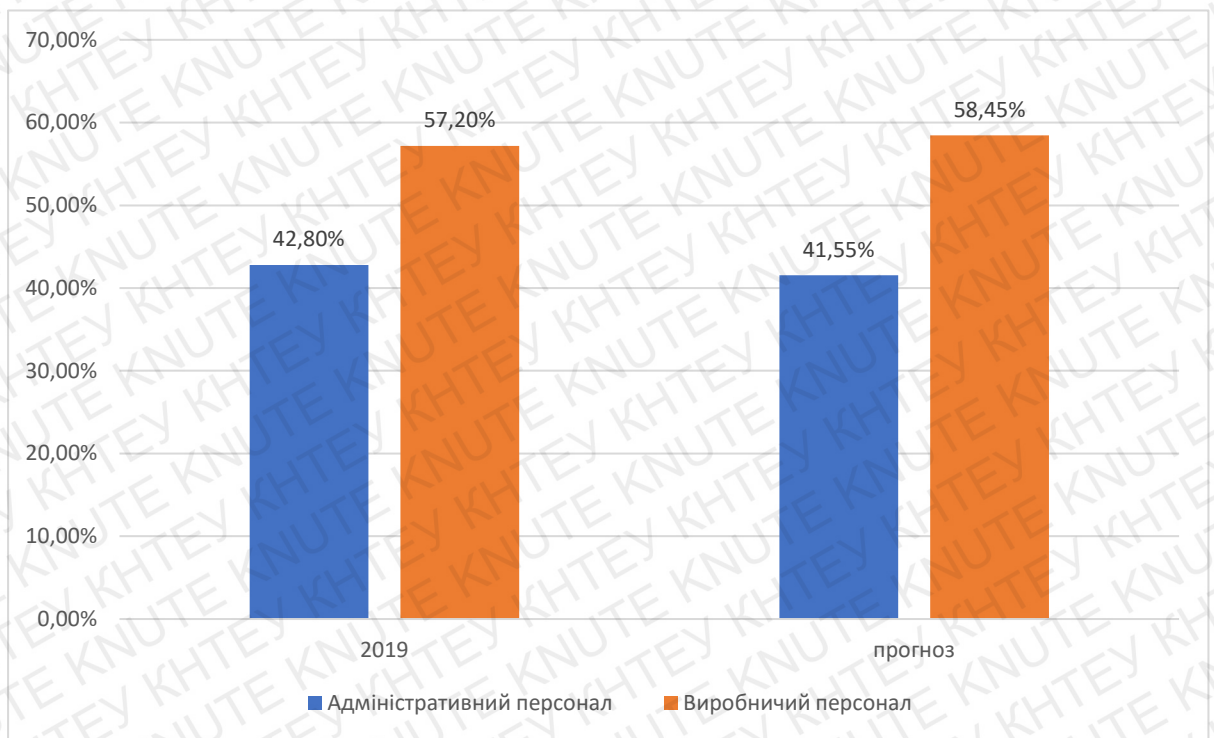

Рис. 3.1 Зміни у структурі персоналу ПрАТ «Оболонь» в прогнозному періоді

Дане скорочення призведе до змін у структурі фонду оплати праці, що відображено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Зміни у фонді оплати праці ПрАТ «Оболонь» в прогнозованому періоді

Показник	Значення показника, тис.грн		Темп змін, %
	2019	Прогноз (2020)	
Адміністративний персонал	188 456	179058	-5,0
Виробничий персонал	409830	409830	-
Разом	598 286	588888	-1,6

Тобто, фонд оплати праці виробничого персоналу залишився не змінним, а фонд оплати праці адміністративного персоналу зменшиться на 5% або на 9398 тис.грн, а загальний показник зменшиться на 1,6%.

Графічно відображено зміни фонду оплати праці в прогнозованому періоді (рис. 3.2).

Рис. 3.2 Зміна фонду оплати ПрАТ «Оболонь» праці в прогнозному періоді

Фактично, реалізація даного заходу зменшує фонд оплати праці на 9398 тис. грн, а це у свою чергу призведе до зменшення адміністративних витрат у прогнозованому періоді.

Графічно результати представлено на рис. 3.3.

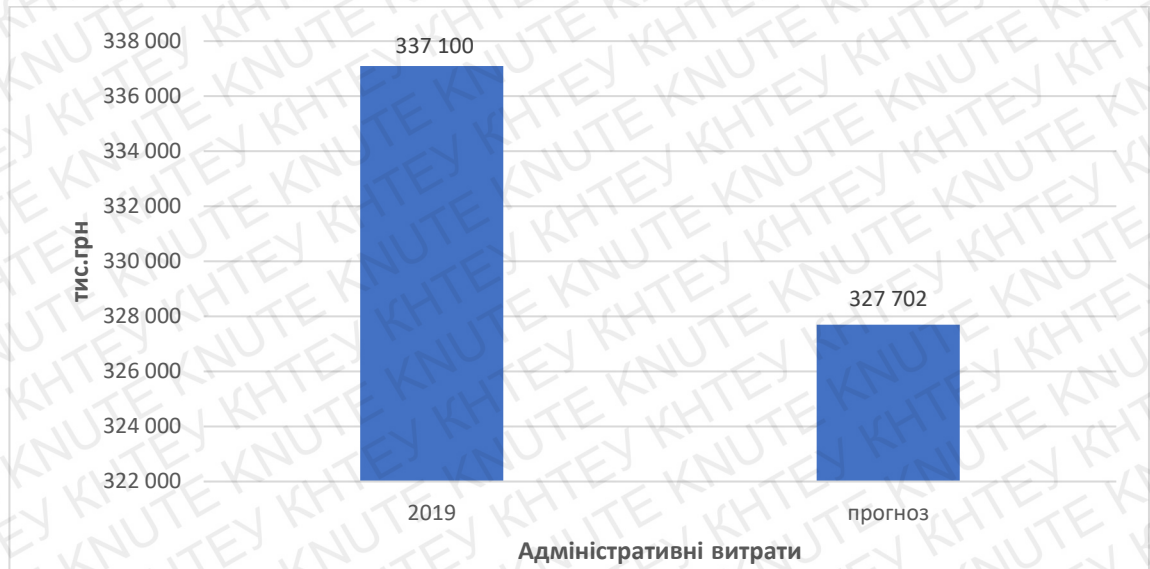

Рис. 3.3 Зміна адміністративних витрат в прогнозованому періоді

Також пропонується оптимізувати роботу відділу збуту. З цією метою досліджено наскільки організація роботи менеджерів з продажів і їх методи роботи відповідають стратегії компанії.

Управління відносинами з клієнтами охоплює концепції, котрі використовуються компаніями для управління взаємовідносинами зі споживачами, включаючи збір, зберігання й аналіз інформації про споживачів, постачальників, партнерів та інформації про взаємовідносини з ними, для цього нам необхідна CRM-система.

Переваги використання таких систем [42]:

- Єдина база замовників і контрагентів, в якій зберігаються всі дані
- Прозорість і контроль роботи відділу продажів. Відразу зрозуміло, хто за що відповідає і на яких етапах угоди
- Облік і аналіз статистики руху замовлень. Можна швидко визначити, з чієї вини зірвалося замовлення, проаналізувати причини і зробити висновки
- Спираючись на статистику та аналіз, можна прогнозувати виручку і планувати розвиток підприємства

- Стратегії і цілі відділу збуту повинні бути добре відомі керівнику відділу
- Продажів, який має донести стратегію і те, як її реалізувати до торгового персоналу.

В результаті проведених робіт власник бізнесу отримує технологічну карту продажів, що містить точну інформацію про бізнес-процеси, осіб, відповідальних за кожну дію, результати їх дій.

Налаштована CRM система дозволяє менеджерам відділу продажів нічого не випускати з виду. Завжди перед очима чіткий графік завдань на день, плюс перед очима знаходиться більша кількість клієнтів з бази, ніж при ручному веденні. І, як результат, більше охоплення і більша кількість продажів. Зручний інтерфейс дозволяє аналізувати взаємовідносини з клієнтами (за будь-який уривок часу), відстежувати угоди і збільшувати повторні продажі [43].

Для того, щоб вибрати необхідну CRM-систему, визначено, які функції обов'язково повинні бути присутніми в програмному забезпеченні. Оптимально, якщо для ваших завдань буде підбирати фахівець. Він вислухає побажання, врахує особливості роботи підприємства і порадить оптимальний варіант для впровадження CRM.

Для того, щоб налагодити нову CRM-систему, необхідний спеціаліст, середня заробітна плата якого в Україні становить 20 тис.грн. (табл.3.3).

Таблиця 3.3

Витрати на CRM-програміста

Спеціаліст	Ставка, грн	Нарахування по ЄСВ,%	Витрати на 1-го працівника, грн
за 1 місяць	20000	4400	24400
за 1 рік	240000	52800	292800

Загальні витрати на заробітну плату CRM-програміста становлять 292800 грн.

Виручка від реалізації запланована в прогнозованому періоді в розмірі 8% від виручки 2019 року: $5466148 \times 1,08 = 5903439,84$ тис.грн., тобто зросте на 437292 тис.грн.

Ще однією статтею витрат є оновлення клієнтської бази, яка за останніми даними коштує 25000 грн.

Отже, загальні витрати на провадження даного проєкту становлять 5928439,84 грн.

Таким чином, можна стверджувати, що впровадження описаних вище пропозицій, а саме скорочення адміністративного персоналу та впровадження CRM-системи призведе до змін в статтях доходів та витрат ПрАТ «Оболонь» в прогнозованому році. Проте варто зазначити, що введення CRM-системи вплине на зміну чистого доходу від реалізації продукції, тобто зросте на 437292 тис.грн, а зменшення адміністративного персоналу знизить адміністративні витрати і в свою чергу підвищить фінансовий результат від операційної діяльності на 9398 тис.грн. Тобто дані методи вказують на позитивну динаміку і можуть бути розглянуті для введення на підприємстві ПрАТ «Оболонь».

Результати запропонованих заходів з підвищення ефективності управління прибутковістю діяльності ПрАТ «Оболонь» у майбутньому періоді з урахування запропонованих змін мають відображення у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Результати фінансової діяльності на майбутній період ПрАТ «Оболонь»

Показник	Значення, тис.грн				Темп змін, %
	2019	Прогноз при зменшенні адміністративного персоналу	Прогноз при введені CRM-системи	Загальні введення (2020)	
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	5466148	5466148	5903440	5903440	8,0

Продовження табл.3.4

1	2	3	4	5	6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-4277833	-4277833	-4277833	-4277833	0,0
Валовий: прибуток	1188315	1188315	1411715	1411715	18,8
Інші операційні доходи	62681	62681	62681	62681	0,0
Адміністративні витрати	-337100	-327702	-337392,8	-327995	-2,7
Витрати на збут	-661989	-661989	-661989	-661989	0,0
Інші операційні витрати, в тому числі:	-32219	-32219	-32219	-32219	0,0
Фінансовий результат від операційної діяльності	219688	229086	442795	452193	105,8
Дохід від участі в капіталі	39058	39058	39058	39058	0,0
Інші фінансові доходи	280	280	280	280	0,0
Інші доходи	216198	216198	216198	216198	0,0
Фінансові витрати	-329215	-329215	-329215	-329215	0,0
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0,0
Інші витрати	-1418	-1418	-1418	-1418	0,0
Фінансовий результат до оподаткування	144591	153989	367698	377096	160,8
Чистий фінансовий результат	257633	123191	294159	301677	17,1

Чистий фінансовий результат при введенні запропонованих методів в прогнозованому 2020 році становить 301677 тис.грн, збільшиться на 17,1% відносно 2019 року. При зменшенні адміністративного персоналу чистий фінансовий результат зменшиться в 2020 році відносно 2019 року, а при введенні CRM-системи збільшиться до 294159 тис.грн., тобто доцільно використовувати данні методи одночасно для досягнення більшого результату.

Далі продемонстровано, як зміниться чистий дохід від реалізації при запровадженні запропонованих заходів (рис. 3.5).

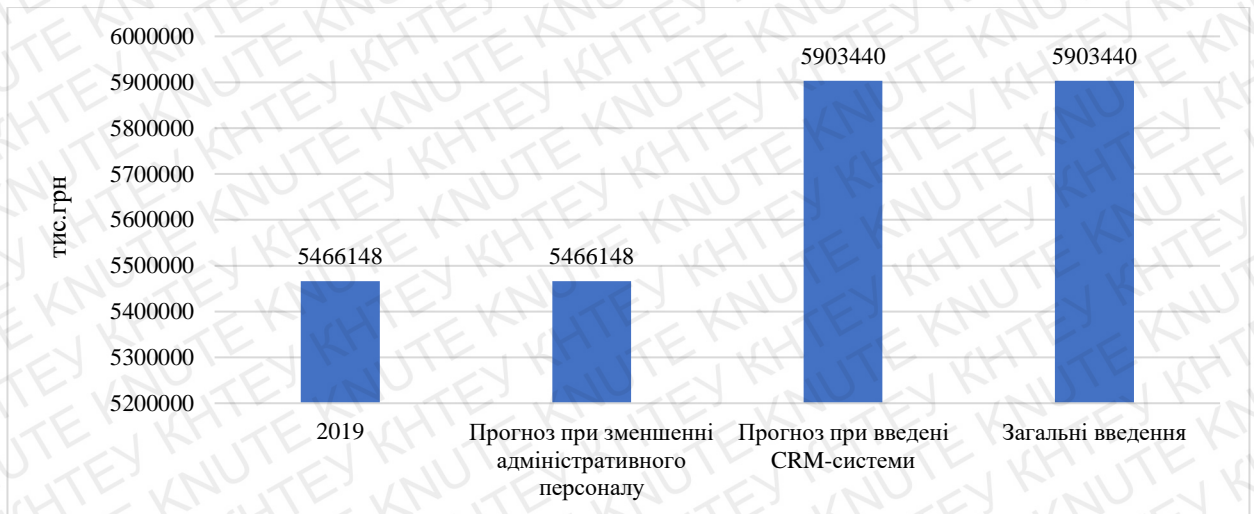

Рис.3.5 Динаміка чистого доходу від реалізації ПрАТ «Оболонь» в прогностному періоді

Чистий дохід від реалізації продукції при введенні CRM-системи і скороченні адміністративного персоналу суттєво зростає. При цьому розглянуто динаміку чистого фінансового результату (рис.3.6), де показано як розподіляється чистий фінансовий результат при впровадженні всіх запропонованих варіантів змін.

Рис.3.6 Динаміка чистого фінансового результату ПрАТ «Оболонь» в прогностному періоді

При введенні двох методів, чистий фінансовий результат значно вищий, ніж при введенні одного із запропонованих методів, при цьому, якщо обрати метод скорочення адміністративного персоналу, прибуток буде значно нижчий ніж при введенні лише CRM-системи.

Отже, після скорочення адміністративного персоналу та введення CRM-системи, дохід від реалізації зросте, а прибуток підприємства ПрАТ «Оболонь» збільшиться на 17%. Отриманий результат цілком виправданий в умовах фінансової кризи, спричиненої пандемією в 2020 році.

Для кращого розуміння результатів від впровадження запропонованих заходів розраховано прогнозні показники рентабельності в табл. 3.5

Таблиця 3.5

**Порівняльна таблиця отриманих показників прибутковості
ПрАТ «Оболонь»**

Назва показника	Значення, %		Динаміка, %
	2019	Прогноз (2020)	
Рентабельності продажів	4,71	5,11	8,42
Рентабельності продукції	6,02	7,05	17,10
Рентабельність витрат на оплату праці	11,46	9,98	-12,91

Дані таблиці свідчать про те, що зміни прибутковості після впровадження запропонованих заходів призведуть до покращення ефективності діяльності підприємства, рентабельність продажів зросте на 8,42%, а рентабельність продукції на 17,1%, рентабельність фонду оплати праці знизиться на 12,91%.

Отже, в результаті проведеного аналізу, можемо сказати, що проведення запропонованих методів є доцільним, оскільки прибуток ПрАТ «Оболонь» в прогнозованому періоді зросте, підвищиться рентабельність, що вкрай необхідно задля гарантованого виживання на ринку в період кризи.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У результаті проведеного дослідження нами було вирішено важливе теоретичне та практичне завдання – наукове обґрунтування удосконалення управління прибутковістю діяльності ПрАТ «Оболонь». Зокрема, нами було запропоновано та обґрунтовано два заходи для досягнення поставленого завдання: скорочення адміністративного персоналу, а також введення CRM-системи. Було розраховано, що отримані від реалізації даних заходів ефекти матимуть позитивний вплив на діяльність компанії.

Ефективність діяльності підприємства - досягнення найбільш результативних показників підприємства при оптимальних витратах праці та ресурсів, тобто результативність економічної системи, виражена у співвідношенні корисних кінцевих результатів її функціонування до витрачених ресурсів.

На основі вивчення й систематизації теоретичних підходів до розуміння сутності управління прибутковістю діяльності підприємств, було визначено економічну сутність управління формуванням прибутковості діяльності підприємств. Відповідно, це процес забезпечення збільшення добробуту власників підприємств в даний момент і у майбутньому, що має забезпечувати одночасно інтереси власників та персоналу підприємства, поєднуючи їх з інтересами держави. Саме прибутковість комплексно відображає ступінь ефективності використання матеріальних, трудових і грошових ресурсів, а також природних багатств.

Визначено, що управління прибутковістю діяльності на підприємстві залежить від ряду факторів. Серед яких виокремлюють - внутрішні та зовнішні. Зазначено, що будь-яка зміна прибутку – це сигнал для прийняття управлінських рішень, які спрямовані на виявлення фактора впливу.

Наголошено, що основним інструментом управління прибутковістю вважається аналіз рентабельності за даними звітності, який має на меті

надання інформації як про зовнішнє оточення (про розвиток підприємства в галузі в минулому і майбутні перспективи в цілому), так і про внутрішні можливості підприємства, а також служить інструментом прийняття рішень в кожному блоці управління (планування, організація, координування, облік і контроль, мотивація).

З метою практичної опробації теоретичних положень дослідження було обрано ПрАТ «Оболонь». Варто зазначити, що це українське підприємство з виробництва пива, безалкогольних та слабоалкогольних напоїв, мінеральної води. Окрім цього, компанія займається вторинною переробкою та виробництвом сільськогосподарської продукції. «Оболонь» є одним із лідерів на ринку виробництва пива, яке є основним напрямом її діяльності, та займає частку 2% станом на 2019 рік.

Було здійснено фінансово-економічний аналіз ПрАТ «Оболонь», котрий показав, що оцінені показники (зокрема, ліквідності, ділової активності, платоспроможності, рентабельності) відхиляються від нормативних значень, і потребують поліпшення. Проте варто зазначити, що по всіх групах показників на ПрАТ «Оболонь» простежується тенденція до покращення в 2019 році.

Проведений аналіз рівня та динаміки прибутковості діяльності ПрАТ «Оболонь» показав, що в 2019 р. ПрАТ «Оболонь» отримало виручки на 387 384 тис. грн більшу ніж в 2018 р., при чому знизилась і собівартість продукції на 14 537 тис. грн. Однак головним позитивним результатом діяльності ПрАТ «Оболонь» в звітному періоді є отримання прибутку в розмірі 257 633 тис. грн., що у свою чергу вказує на збільшенням обсягів виробництва та скороченням окремих статей витрат, про що зазначалось раніше. Однак, показники рентабельності хоч і мають позитивний результат в 2019 році, але все ж залишаються низькими.

Для ПрАТ «Оболонь» існує декілька варіантів зростання прибутку та удосконалення процесу управління, а саме:

- збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції;
- зниження собівартості;

- покращення якості та безпеки продукції;
- підвищення продуктивності праці;
- зниження невиробничих витрат;
- удосконаленню продукції із середнім рівнем рентабельності та ліквідації низькорентабельної;
- покращення або переорієнтація системи маркетингу.

Також необхідно об'єднувати процеси управління прибутковістю, загальну систему управління підприємства та проводити загальний аналіз оцінки результативності всіх рішень в цілому.

Отже, підприємство ПрАТ «Оболонь» безумовно може досягти збільшення рентабельності та прибутковості, вдосконаливши систему управління прибутком. Для ефективного управління прибутковістю на ПрАТ «Оболонь» потрібно дотримуватися ряду вимог, які безпосередньо характеризують процес управління на підприємстві, враховуючи потенціал та всі фактори впливу.

Загалом, провівши наукове обґрунтування напрямів удосконалення управління прибутковістю діяльності ПрАТ «Оболонь» виявили ряд проблем в управлінні прибутковістю на досліджуваному підприємстві, а саме: недостатній обсяг фінансових ресурсів в останні роки йде саме на розвиток підприємства, що пов'язано зі збитковими результатами діяльності підприємства в 2018 році; відповідно до результатів розрахованої моделі ймовірності банкрутства Мартиненка В.П., ПрАТ «Оболонь» все ще перебуває в досить ризиковому стані (криза прибутковості), хоча результати є позитивними, але досі низькими; адміністративно-управлінський штат підприємства є надто великим, і витрати на його утримання стримують зростання чистого прибутку компанії; надто низькі показники рентабельності діяльності ПрАТ «Оболонь».

Для поліпшення ефективності управління прибутковістю ПрАТ «Оболонь» нами було запропоновано прийняти управлінські рішення, котрі передбачають проведення таких заходів:

- скорочення адміністративного персоналу за рахунок проведення переатестації та мотивації, результат впровадження – зменшення адміністративних витрат компанії;

- введення CRM – системи, задля налагодження відділу продажів та відділу збуту, та в результаті підвищення чистого доходу від реалізації продукції.

Зокрема, впровадження даних заходів дозволить не лише підвищити рівень прибутковості ПрАТ «Оболонь», а й сприятиме прийняттю більш ефективних управлінських рішень, оскільки спрямовує управлінський персонал до більш тісних взаємодій, посиленню колективної роботи, яка в результаті і призводить до даної мети. Розраховано, що в результаті впровадження запропонованих заходів, вони збільшать виручку від реалізації на 437292 тис. грн. (8%). Це, у свою чергу, стане причиною зростання фінансового результату від операційної діяльності – на 232505 тис. грн., що призведе до зростання прибутку ПрАТ «Оболонь» на 44044 тис. грн. (17,1%).

Показники рентабельності, які були розраховані на прогностичний період, матимуть позитивну динаміку (рентабельність продажу зросте на 8,5%, прибутковість продукції покращиться на 17%). Можна стверджувати, що це є позитивним результатом, оскільки покращення рентабельності діяльності ПрАТ «Оболонь» дозволить покращити управління прибутковістю. Підприємство отримуватиме більше коштів, які дозволять йому збільшити незалежність від зовнішніх джерел фінансування, та дадуть змогу продовжити розвиток на ринку пива та безалкогольних напоїв.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біла О.Г. Фінанси підприємств : навч. посібник / О.Г. Біла. – Львів: Магнолія, 2009. – 383 с.
2. Білик М.Д. До питання формування прибутку підприємства та управління ним / М.Д. Білик // Формування ринкових відносин в Україні. - 2010. - №7-8. - С.150-154.
3. Білик М.Д. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування [Текст] : монографія / М.Д. Білик, Т.О. Білик; Міністерство освіти і науки України, Київський нац. університет технологій та дизайну. – К: КНУТД, 2012. – 280 с
4. Бершадська І. І. Сучасний стан та перспективи оподаткування прибутку в Україні / І. І. Бершадська, С. О. Тульчинська // Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки. Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ 22 листопада 2017 р. – К. : НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського», 2017. – С. 19.
5. Блонська В.І. Прибуток – особливості його формування та використання в ефективному управлінні підприємством / В.І. Блонська, І.В. Паньків // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2014. – Вип. 6 – С. 129-134
6. Бондаренко Н.С. Удосконалення управління прибутком на підприємстві / Н.С. Бондаренко, Ю.В. Тюленева // Збірник наукових праць молодих вчених факультету менеджменту та маркетингу КПІ ім. І. Сікорського «Актуальні проблеми економіки та управління» 2017. Вип. 11. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/102586>.
7. Голошубова Н.О, Кавун О.О, Торопков В.М. та ін.] ; за заг. ред. Н.О. Голошубової. Підприємницькі мережі в торгівлі : монографія / – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 344 с. ISBN 978-966-629-684-2

8. Головніна О. Г. Основи соціальної економіки. Підручник / О. Г. Головніна // 2-ге видання, перероблене та доповнене, 2013. – К.: Центр учбової літератури. – С. 153-157.
9. Гончаров П. В. Аналітичні можливості бухгалтерської (фінансової) звітності в управлінні інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств АПК / П. В. Гончаров, Н. А. Літньова // Фундаментальні дослідження, 2015. - №2. - Частина 5. - С. 1017-1022.
10. Звіт про сталий розвиток корпорації «Оболонь» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://report.obolon.ua>
11. Кобизька Ю. В. Система управління прибутком підприємства / Ю. В. Кобизька, О. В. Люта // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки. – №3/2013.
12. Ковальчук Т.М. Бухгалтерський облік (теорія): навч. Посібник / Т.М. Ковальчук, Н.М. Королюк; за ред. . Т.М. Ковальчук. - Чернівці: Чернівецький нац. Ун-т, 2012. - 536 с.
13. Кучеренко Т.М. Особливості формування фінансових результатів підприємствами у Звіті про фінансові результати / Т.М. Кучеренко // Бухгалтерія в сільському господарстві. - 2010. - №10. - С.33-35
14. Кучеркова С.О. Сутність прибутку та методика визначення фінансового результату діяльності підприємства / С.О. Кучеркова // Економіка АПК. - 2011. - №4. - С.12-16.
15. Мазаракі А.А, Лагутін В.Д, Герасименко А.Г. Внутрішня торгівля України : монографія / А.А. Мазаракі, В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 864 с.
16. Мартиненко В. П. Стратегія життєздатності промислових підприємств: монографія / В. П. Мартиненко, 2006. - К. : Центр навчальної літератури. - 328 с.

17. Мазурок П.П. Дослідження ролі і стану наукових поглядів на трактування категорії "прибуток" підприємства / П.П. Мазурок // Держава та регіони. - 2011. - №4. - С.117-121
18. Мельник В.М., Борзенкова О.Д. Еволюція поглядів на дохід і прибуток підприємства як потенційні об'єкти оподаткування // Фінанси України. - 2011. - №10. - С.32-39.
19. Лагутін В.Д., Уманців Ю.М., Герасименко А.Г. та ін. ; Внутрішній ринок і торгівля України : структурно-інституціональна трансформація : монографія / за ред. В.Д. Лагутіна. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 432 с.
20. Огійчук М. Ф. Суть прибутку та підходи до методики його визначення / М. Ф. Огійчук // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 7–21.
21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: зміни до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку від 20 червня 2018 року №564 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0817-18#n19>
22. Николишин С. Є. Прибуток підприємства та особливості управління ним / С. Є. Николишин // Young Scientist, 2017. – Вип. №2. – С. 299303.
23. Мелень О. В. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення / О. В. Мелень, Ю. Ю. Холондач // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук. пр. Темат. вип.: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ». – 2015. – № 25 (1134). – С. 123-126.
24. Офіційний веб-сайт ПрАТ «Оболонь» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.obolon.ua/>
25. Офіційний веб-сайт ПрАТ «САН ІнБев Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.suninbev.com.ua/>.
26. Офіційний веб-сайт ПрАТ «Карлсберг Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.carlsbergukraine.com/>

27. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
28. Підвищення ефективності діяльності підприємств харчової та переробної галузей АПК : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 17—18 листопада 2016 р. : тези доповідей. — Київ : НУХТ, 2016. — 219 с.
29. Податковий кодекс України від 07 листопада 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
30. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
31. Рєпіна І. М. Аналіз структури активів підприємств України за видами економічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2012-4_0pages34_39.pdf
32. Романова Т. В. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах / Т. В. Романова, Є. О. Даровський // Ефективна економіка, 2015. – №4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3976>
33. Ринок пива в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrbeer.kiev.ua/commerce/package_page.php?packid=73
34. Річна фінансова звітність ПрАТ «Оболонь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/>
35. Стрішенець О. М., Маленицький Д. Теоретичні підходи до формування стратегії розвитку підприємства, її класифікація та етапів упровадження. Актуальні проблеми прикладної економіки: [кол. моногр.] / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Стрішенець. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. С. 52–63.
36. Терещенко Є.Ю., Заргана М.А. Організація економічного аналізу на підприємстві // Економіка і організація управління. - 2010. - Вип.5. - С.13-33.

37. Тульчинська С. О. Напрями удосконалення управління прибутком на підприємстві / С. О. Тульчинська, І. І. Бершадська // Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання. – Дніпро : Дніпропетров. держ. Аграрний ун-т: ТОВ «ДКС Центр», 2018. – Вип. №5. – С. 56-63.

38. Трофіменко О.В. Значення аналізу стану підприємства в умовах ринкової економіки // Формування ринкових відносин в Україні. - 2010. - №10. - С.152-159

39. Шаріпов Ш. А. Аналіз формування і розподілу прибутку підприємства / Ш. А. Шаріпов // Таврійський науковий вісник, 2016. - № 11-2 (16). - С.174-177.

40. Шляга О. В. Прибуток та рентабельність, як показники ефективності виробництва / О. В. Шляга, Л. І. Шипуля // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2014. – № 8. – С. 75-81.

41. Шара Є.Ю. Фінансовий облік та аналіз результатів діяльності промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец.08.06.04 "Бухгалтерський облік, аналіз та аудит" / Є.Ю. Шара. - К., 2011. - 24 с.

42. Що таке CRM [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.bitrix24.ua/articles/crm_what_is.php.

43. Що таке CRM-системи і для чого вони потрібні? [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <https://sitis.com.ua/ua/about/articles/>.

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс (Звіт про фінансовий стан) ПрАТ «Оболонь» за 2017 рік

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	9810	8337
первісна вартість	1001	43114	43259
накопичена амортизація	1002	-33304	-34922
Незавершені капітальні інвестиції	1005	24363	48455
Основні засоби:	1010	5421561	5141361
первісна вартість	1011	11765383	11850066
знос	1012	-6343822	-6708705
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	18931	18522
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	14	14
Усього за розділом I	1095	5474679	5216689
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	881787	750563
Виробничі запаси	1101	0	0
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0

Продовження Дод. А

1	2	3	4
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	169695	297870
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	35477	51466
з бюджетом	1135	39468	71280
у тому числі з податку на прибуток	1136	10414	8047
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9597	430965
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	48394	46172
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	5707	16455
Усього за розділом II	1195	1190125	1664771
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	6664804	6881460

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	73144	73144
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0

Продовження Дод. А

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Капітал у дооцінках	1405	3129549	2945067
Додатковий капітал	1410	8353	8353
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	-116	546
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-879110	-518048
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	-13580	-13580
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	2318240	2495482
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	474967	511172
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	432673	2037873
Інші довгострокові зобов'язання	1515	329260	237082
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1236900	2786127
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1993283	417962
Векселі видані	1605	0	0

Продовження Дод.А

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Поточна кредиторська заборгованість:			
за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	703976	830232
за розрахунками з бюджетом	1620	119504	150294
за у тому числі з податку на прибуток	1621	340	282
за розрахунками зі страхування	1625	4992	5364
за розрахунками з оплати праці	1630	46415	51430
за одержаними авансами	1635	82270	46900
за розрахунками з учасниками	1640	1876	1876
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	9023	10306
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	148325	85487
Усього за розділом III	1695	3109664	1599851
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	6664804	6881460

Додаток Б

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ПрАТ

«Оболонь» за 2017 рік

I. ФІНАНСОВІ
РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4963232	4310214
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-3565168	-3290800
Валовий: прибуток	2090	1398064	1019414
Валовий: збиток	2095	0	0
Інші операційні доходи	2120	88488	62589
Адміністративні витрати	2130	-296579	-285569
Витрати на збут	2150	-1111347	-968802
Інші операційні витрати	2180	-29144	-61663
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	49482	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	0	-234031
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	97691	8604
Інші доходи	2240	430848	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	-314744	-463655
Втрати від участі в капіталі	2255	(-381)	(-1060)
Інші витрати	2270	-42861	-222030
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	220797	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	-910052
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-44217	24809
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	176580	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	-885243

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	1507214
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	662	1478
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	662	1508692
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	-271298
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	662	1237394
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	177242	352151

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	2960495	2807074
Витрати на оплату праці	2505	448146	419131
Відрахування на соціальні заходи	2510	95052	89353
Амортизація	2515	451790	702113
Інші операційні витрати	2520	1107101	709162
Разом	2550	5062584	4726833

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	325127	325127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325127	325127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.5431	-2.7228
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.5431	-2.7228
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Додаток В

Баланс (Звіт про фінансовий стан) ПрАТ «Оболонь» за 2018 рік

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	8337	6857
первісна вартість	1001	43259	43396
накопичена амортизація	1002	34922	36539
Незавершені капітальні інвестиції	1005	48455	20201
Основні засоби:	1010	5141361	4867736
первісна вартість	1011	11850066	11940760
знос	1012	6708705	7073024
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	18522	109397
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Гудвіл при консолідації	1055	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	14	14
Усього за розділом I	1095	5216689	5004205
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	750563	719638
Виробничі запаси	1101	0	0

Продовження Дод. В

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	297870	203818
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130	51466	89746
за виданими авансами			
з бюджетом	1135	71280	35310
у тому числі з податку на прибуток	1136	8047	5475
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	430965	9897
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	46172	16876
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	16455	30659
Усього за розділом II	1195	1664771	1105944
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	6881460	6110149

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	73144	73144
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	2945067	2763289
Додатковий капітал	1410	8353	8353
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	546	-2356
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-518048	-746302
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	-13580	-13580
Інші резерви	1435	0	0
Неконтрольована частка	1490	0	0
Усього за розділом I	1495	2495482	2082548
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	511172	542401
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	2037873	487124
Інші довгострокові зобов'язання	1515	237082	267953
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0

Продовження Дод. В

1	2	3	4
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	2786127	1297478
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	417962	1419600
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:	1610	0	0
за довгостроковими зобов'язаннями			
за товари, роботи, послуги	1615	830232	1021281
за розрахунками з бюджетом	1620	150294	91167
за у тому числі з податку на прибуток	1621	282	-858
за розрахунками зі страхування	1625	5364	5926
за розрахунками з оплати праці	1630	51430	44447
за одержаними авансами	1635	46900	64560
за розрахунками з учасниками	1640	1876	1876
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	10306	11462
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	85487	69804
Усього за розділом III	1695	1599851	2730123
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	6881460	6110149

Додаток Г

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ПрАТ

«Оболонь» за 2018 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5078764	4777539
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-4292370	-3878473
Валовий: прибуток	2090	786393	899066
Валовий: збиток	2095	0	0
Інші операційні доходи	2120	85301	88488
Адміністративні витрати	2130	-303955	-296579
Витрати на збут	2150	-675489	-612349
Інші операційні витрати	2180	-20451	-29144
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	49482
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	-128200	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	4259	97691
Інші доходи	2240	-23505	430848
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	-275269	-314744
Втрати від участі в капіталі	2255	(-90188)	(-381)
Інші витрати	2270	(-6725)	-42861
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	220797
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	-325802	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-39618	-44217
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	176580
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	-365420	0

Продовження Дод. Г

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	-2902	662
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-2902	662
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-2902	662
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-368322	177242
Чистий прибуток (збиток), що належить:	2470	0	0
власникам материнської компанії			
неконтрольованій частці	2475	0	0
Сукупний дохід, що належить:	2480	0	0
власникам материнської компанії			
неконтрольованій частці	2485	0	0

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	3267238	2960495
Витрати на оплату праці	2505	529153	448146
Відрахування на соціальні заходи	2510	113058	95052
Амортизація	2515	457032	451790
Інші операційні витрати	2520	1296562	1107101
Разом	2550	5663043	5062584

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	325127	325127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325127	325127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-1.1239	0.5431
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-1.1239	0.5431
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Додаток Д

Баланс (Звіт про фінансовий стан) ПрАТ «Оболонь» за 2019 рік

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	6857	6026
первісна вартість	1001	43396	43963
накопичена амортизація	1002	36539	37937
Незавершені капітальні інвестиції	1005	20201	18141
Основні засоби:	1010	4867736	4611402
первісна вартість	1011	11940760	12003847
знос	1012	7073024	7392445
Інвестиційна нерухомість:	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи:	1020		
первісна вартість	1021		
накопичена амортизація	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030		
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств			
інші фінансові інвестиції	1035	109397	57581
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Гудвіл при консолідації	1055		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		

Продовження Дод.Д

1	2	3	4
Інші необоротні активи	1090	14	14
Усього за розділом І	1095	5004205	4693164
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	719638	753270
Виробничі запаси	1101		
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестраховання	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	203818	260966
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	89746	44300
з бюджетом	1135	35310	51330
у тому числі з податку на прибуток	1136	5475	4813
з нарахованих доходів	1140		
із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9897	18911
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	16876	16228
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частка перестраховика у страхових резервах	1180		
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних виплат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	30659	18927
Усього за розділом ІІ	1195	1105944	1163932
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	6110149	5857096

Продовження Дод. Г

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	73144	73144
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал у дооцінках	1405	2763289	2603868
Додатковий капітал	1410	5997	1916
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-746302	-329248
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	-13580	-13580
Інші резерви	1435		
Неконтрольована частка	1490		
Усього за розділом I	1495	2082548	2336100
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	542401	426702
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510	487124	180402
Інші довгострокові зобов'язання	1515	267953	260062
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви, у тому числі:	1530		
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531		
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532		
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533		
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534		
Інвестиційні контракти;	1535		

Продовження Дод. Г

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595	1297478	867166
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1419600	1395479
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
за товари, роботи, послуги	1615	1021281	909794
за розрахунками з бюджетом	1620	91167	104445
за у тому числі з податку на прибуток	1621		164
за розрахунками зі страхування	1625	5926	6382
за розрахунками з оплати праці	1630	44447	57270
за одержаними авансами	1635	64560	120483
за розрахунками з учасниками	1640	1876	1876
із внутрішніх розрахунків	1645		
за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660	11462	13639
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	69804	44462
Усього за розділом III	1695	2730123	2653830
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	6110149	5857096

Додаток Ж

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ПрАТ

«Оболонь» за 2019 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5466148	5078764
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-4277833	-4292370
Валовий: прибуток	2090	1188315	786394
Валовий: збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	62681	85301
Адміністративні витрати	2130	-337100	-303955
Витрати на збут	2150	-661989	-675489
Інші операційні витрати	2180	-32219	-20451
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	219688	
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	()	-128200
Дохід від участі в капіталі	2200	39058	90188
Інші фінансові доходи	2220	280	4259
Інші доходи	2240	216198	6725
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	-329215	-275269
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	-1418	-23505
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	144591	
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	()	-325802
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	113042	-39618
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	257633	
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	()	-365420

Продовження Дод.Ж

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410	-4081	-2902
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-4081	-2902
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-4081	-2902
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	253552	-368322
Чистий прибуток (збиток), що належить:	2470		
власникам материнської компанії			
неконтрольованій частці	2475		
Сукупний дохід, що належить:	2480		
власникам материнської компанії			
неконтрольованій частці	2485		

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	3157057	3267238
Витрати на оплату праці	2505	626692	529153
Відрахування на соціальні заходи	2510	132414	113058
Амортизація	2515	422999	457032
Інші операційні витрати	2520	1159110	1296562
Разом	2550	5498272	5663043

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	325127	325127
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	325127	325127
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.7924	-1.1239
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.7924	-1.1239
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

